

מסורת הש"ס

א) מסכת כב. ג) [תמורה
ד. ג) [תמורה י"א]
ו) [תוספתא ע"י פ"ט]
ז) [תוספתא ע"י פ"ט]
ח) [תוספתא ע"י פ"ט]
ט) [תוספתא ע"י פ"ט]
י) [תוספתא ע"י פ"ט]
יא) [תוספתא ע"י פ"ט]
יב) [תוספתא ע"י פ"ט]
יג) [תוספתא ע"י פ"ט]
יד) [תוספתא ע"י פ"ט]
טו) [תוספתא ע"י פ"ט]
טז) [תוספתא ע"י פ"ט]
יז) [תוספתא ע"י פ"ט]
יח) [תוספתא ע"י פ"ט]
יט) [תוספתא ע"י פ"ט]
כ) [תוספתא ע"י פ"ט]

תורה אור השלם

1. ונקב שם י' מות יומת
רגום י' רגמו בו כל העדה
כגר באזרח נקבבו שם
יומתי: ויקרא כד טז
2. מה אקב לא קבא אל
תקח אָנָה לא וָנָם יָי
במדבר כד ח
3. אלהים לא תקלל
וְשֵׁאִי בַעֲפָר לֹא תֵאָרֶה:
שמות כב כז
4. ויקח יהודה ויהונתן
אָרֹן אֶחָד וְיָקֹב חָדָר
בדלתו וַיָּתֵן אֹתוֹ אֶצֶל
הַמֶּלֶךְ מִיָּמִין בְּבֹאֵי אִישׁ
בֵּית יָ: וַתִּגְנוּ שָׁמָּה
הַכֹּהֲנִים שְׂמֵרֵי הַסֵּף אֵת
כָּל הַכֶּסֶף הַמְּנוֹכָח בֵּית
יָ: מַלְכֵי בִי י
5. וַתִּצְתָּם אֶת מִזְבְּחָם
וַשְּׁבִירָתָם אֶת מִצְבְּתָם
וְאֶשְׁרֵיהֶם תִּשְׁרָפֶנּוּ בְּאֵשׁ
וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּגְדַּעְנָן
וְאֶבְרָתָם אֶת שִׁמּוֹן מִן
הַמִּקְדָּשׁ הַהוּא: לֹא
תַעֲשֶׂוּן בֵּן לֵוִי
אֱלֹהֵיהֶם:

דברים יב ג-ד
6. ויקח משה וַיִּזְרָק אֶת
הָאֲנָשִׁים אֶת־הָאֵלָה אֲשֶׁר
נִקְבְּוּ בְּשִׁמוֹת:
במדבר יד
7. אֵת יָי אֱלֹהֵיךָ וְאֶת
וְאֶת־תַּעֲבֹד וְשִׁמְשֹׁ
תִשְׁבַּע: דברים יג ו
8. ויקב בן האשה
הַיִּשְׂרָאֵלִית אֵת הָשֵׁם
וַיִּקְלַע וַיִּבְּאוּ אֹתוֹ אֶל
מִשְׁה אֲשֶׁר אִמּוֹ לְשִׁלְמִית
בֵּת דְּבָרִי לְמִשְׁה דָּן:
ויקרא כד יא
9. הוצא את המקלל אל
מחוץ למחנה וְשִׁמְשֹׁ
הַשְּׂמֵעִים אֶת יְדֵיהֶם עַל
רֹאשׁוֹ וַיִּגְנוּ אֹתוֹ כָּל
הָעֵדָה: ויקרא כד יב
10. וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
תִּדְבֹר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ
בִּי יִקְלַע אֱלֹהֵיךָ וְנָשָׂא
חֲטָאוֹ: ויקרא כד יג
11. וְצִוּ יָי אֱלֹהִים עַל
הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ
הָעֵץ אָכַל תֹּאכַל:
בראשית כ טז

גליון הש"ס

גמ' ראמר קרא ונוקב שם.
ע"י לקמן טו ע"י רש"י
ד"ה נקנו:

מוסף רש"י

איש איש כי יקלל כו'
מה תלמוד לומר. מאחר
שעמד לכתוב ונקב שם ה'
מות יומת. לכתוב איש איש
כי יקב שם ונשא חטאו
יומת (שבוועות ד). על
שם המיוחד. כן ארבע
אותיות ד"י"ד (סו). ועל
הכינוי באזהרה. אלהים לא תקלל (סו).

כלל יוס. כל זמן שהיו נושאין וגומלין
בזיוני כלומר היו דנין עמהן וצודקין אותם בזיוני הלא אמר כן
אמר יכה יוסי את יוסי. האי כינוי לאו כינוי השם קאמר אלא ז"ל
מכנין בדבריהם הקללה כלפי אחרים.
כאדם זה שמדבר ומקלל וטולה בלאחר
קרי על כינוי בלשון חכמים ויש לו
חכר בצבועות (דף לה). וגם בלשון
המקרא ואל אדם לא אכנה כי לא
ידעתי אכנה (א"ז כג). ולהכי נקט יוסי
את יוסי דד' אותיות איכא כשם בן
ארבע אותיות דאינו חייב אלא על שם
המיוחד דהיינו שם בן ארבע אותיות
ומשום דחשבונו של יוסי כחשבונו של
אלהים. ולהכי נקט יכה זה את זה
דילפינן לקמן דאינו חייב עד שיבדך
שם בשם: נגמר הדין. וצלו לומר
חייב הוא לא היו יכולין להרגו על פי
עדות ששמעו שהרי לא שמעו מפיהם
אלא קללת כינוי: אלא מוסיאין את כל
אדם לחון. דגנאי הוא להשמיע ברכת
השם לרבים: וקורעין. בגדיהם:
ולא מאחין. עולמית שמעוהו מפורש
בגמרא: אף אני. שמעתי ומכורו וא"ל
לחזור ולהזכיר ברכת השם: גמ' שם
בשם. כגון יכה פלוני את פלוני או
יקלל שם פלוני את שם פלוני: ונוקב
שם נקנו שם. להכי אזהרה בזה
קרא לומר לך עד שיקוב שם בשם:
וממאי דהאי ונוקב שם וגו' עד לא
תעשו: לשון קושא הוא דלא תירון
ביתמי: מכרו. שאל לחשוב סכין
לדקור נקב בשם הכתוב בקלף:
ואזהרה מהכא ואזהרה את שם.
וסמין ליה לא תעשו: כן לה' אלהים:
נעין שם בשם. כדילף לעיל ונענייה
לא משכח שם בשם שניקוב את
בנינו: שני שמוס אהרדי. כוכבים
בשמי תחיתות קלף ויתנס זה על זה:
נוקב וחורר ונוקב. כספין הוא ואין
שם נוקב את שם חזירו דלאחר שניקוב
העליון ניקוב התחתון: פרוש. באותיותיו
ופירושי: לא שמה אזהרה. ולא ענש
עליה מיתה: פרושיו. פרושיו וזכריו
וצחלא לא ממיי: איש איש. בצרכת
השם כתוב איש איש כי יקלל אלהיו
וגו' (ויקרא כד): אינה אלא סוף.
דכתיב בזה (בראשית ט) כאלם דמו
ישפך ומיתה אחרת לא הוזכרה
בזה: והא מהכא נפקא. דעכו"ס
מוזכרין על ברכת השם: ה' או ברכת
השם. לקמיה דרשין וי"ה ה' אלהים
וגו' (י): לא נזכר. האי איש איש אלא
לרבות את הכנויים שהיו העכו"ס
מוזכרים על ברכת ישראל דאי מהתם
היה אמר שם המיוחד דוקא דכתיב
ה' דהאי אלהים דזההוא קרא
לאזהרת ע"י דרשין ליה לקמן [ע"כ]:

בכלל יוס דנין את העדים בכינוי יכה יוסי
את יוסי נגמר הדין לא הורגין בכינוי אלא
מוציאין כל אדם לחוץ שואלין את הגדול
שביניהן ואומר לו אמור מה ששמעת
בפירוש והוא אומר והדיינין עומדין על
רגליהן וקורעין ולא מאחין והשני אומר אף
אני כמוהו והשלישי אומר אף אני כמוהו:
גמ' יתנא עד שיבדך שם בשם מנהני מילי
אמר שמואל ר' ראמר קרא ונוקב שם וגו'
בנקבו שם יומת ממאי דהאי נוקב לישנא
דברוכי הוא דכתיב מה אקב לא קבא אל
ואזהרתיה מהכא אלהים לא תקלל ואימא
מיבדו הוא דכתיב ויקב חור בדלתו
ואזהרתיה מהכא ואבדתם את שמם לא
תעשו: כן לה' אלהיכם בעינא שם בשם
וליכא ואימא דמנח שני שמות אהרדי ובוט
להו ההוא נוקב וחורר ונוקב הוא ואימא
דחייק שם אפומא דסכינא ובוט בה ההוא
חורפא דסכינא הוא דקא בוע אימא פרושי
שמיה הוא דכתיב ויקח משה ואהרן את
האנשים האלה אשר נקבו בשמות ואזהרתיה
מהכא ית ה' אלהיך תירא הלא דבעינא
שם בשם וליכא ועוד הויה ליה אזהרה
עשה ואזהרה עשה לא שמה אזהרה ואיבעית
אימא אמר קרא ויקב ויקלל למימרא
דנוקב קללה הוא ודילמא עד דעבר דתרויהו
לא סלקא דעתך דכתיב הוצא את המקלל
ולא כתיב הוצא את הנוקב והמקלל שמע
מינה חדא היא תנו רבנן איש מה ת"ל איש
איש דלרבות את העובדי כוכבים שמוזהרין
על ברכת השם כישראל ה' ואיני נהרגין
אלא בסיף שכל מיתה האמורה בבני נח
אינה אלא בסיף והא מהכא נפקא מהתם
נפקא דה' או ברכת השם אמר ר' יצחק נפחא לא נצרכא
ואליבא דרבי מאיר דתנא איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו מה תלמוד
לומר והלא כבר נאמר ונוקב שם ה' מות יומת לפי שנאמר ונוקב שם מות
יומת יכול לא יהא חייב אלא על שם המיוחד בלבד מעיין לרבות כל הכינויים
תלמוד לומר איש כי יקלל אלהיו מכל מקום דברי רבי מאיר וחכמים
אומרים על שם המיוחד במיתה ועל הכינויים באזהרה ופליגא דרבי מיישא
ראמר רבי מיישא יב נח שבידך את השם בכינויים לרבנן חייב מאי טעמא
ראמר קרא וכגר באזרח גר ואזרח הוא דבעינן בנקבו שם אבל עובר כוכבים
אפילו בכינוי ורבי מאיר האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח בסקולה
אבל עובר כוכבים בסיף סלקא דעתך אמינא הואיל ואיתרבו איתרבו קמ"ל
ורבי יצחק נפחא אליבא דרבנן האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח הוא
דבעינן שם בשם אבל עובר כוכבים לא בעינן שם בשם איש איש למה לי
דיברה תורה בלשון בני אדם תנו רבנן שבע מצות נצטוו בני נח
דינין וברכת השם ע"י גילוי עריות ושפיכות דמים וגזל ואבר מן החי
רבי

אינה אלא סוף. ולקמן איכא מ"ד אלא חנק והא דכתיב (בראשית לח)
גבי תמר והוליוהו ומשכך לאו משום דדינא הכי דלפילו מיתה
לא נמחיה לא דנינא דידהו ולא דדינן וכשהחמירו עליה לחיבה
מיתה כיצמה שכינה אוקמוה אמינתא בזה כהן דנשפיה לפי שהיתה
בתו של שם: ואליבא דרבי

מאיר. דלרבנן הא אמרי על הכינויים
באזהרה ואע"ג דלכני נח ואזהרתו זו
היא מיתתו כיון דנישאל ליה מיתה
לא מרבי עו"ג למיתה מקרא
דכתיב גבי ישראל דישאל ליה בזה
מיתה מיהו קשה מנא ליה דפליג רבי
יצחק אדרבי מיישא דלפטר דמודה
ר' יצחק דמרצין עובד כוכבים מכגר
וכאזרח והכא אקרא דלש קאי דלא
מימוקס לרבות את העובדי כוכבים
אלא לר"מ וי"ל דמכגר וכאזרח לא
מרצין אי לאו דמתרבי עובד כוכבים
מאיש איש ומאיש איש לחוד לא היה
מרצין אי לאו כגר וכאזרח כיון
דנישאל ליה מיתה והא דבעי
בסמוך איש איש לרבנן למה לי לא
כמו שפ"ה דבעי נמי לר' מיישא דלא
קשה ליה כלל אלא לר' יצחק אליבא
דרבנן בעי: איש כי יקלל אלהים.
תימה הא אינטרין דדרשין דפרק מי
שהי טמא (פסחים כג): למ"ד מגדף היינו
עובד עובדות כוכבים אינטרין כי יקלל
לגופיה לאשמועי' דאיכא כרת במצדך
את השם דכתיב הכא ונשא חטאו
וכתיב כחלל עשוע פסח ראשון חטאו
ישא ולמ"ד מגדף היינו מצדך את השם
דלית ביה כרת כדילא דכתיב את השם
הוא מגדף ונכרתה אינטרין האי קרא
לאגמורי כרת לחלל פסח שני וי"ל
דהכל דיש כי יקלל למ"ל דהיל
למיכצז ונשא חטאו גבי ונוקב שם:
וע"ה הכינויים באזהרה דכתיב אלהים
לא תקלל. וכי יקלל אתם
לכרת דדרשין דפסחים (סו): ואיכא
כרת אכינוין והא דקאמר באזהרה
למעוטי מיתה ולא למעוטי כרת:
לאמר

נפקא דה' או ברכת השם אמר ר' יצחק נפחא לא נצרכא
ואליבא דרבי מאיר דתנא איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו מה תלמוד
לומר והלא כבר נאמר ונוקב שם ה' מות יומת לפי שנאמר ונוקב שם מות
יומת יכול לא יהא חייב אלא על שם המיוחד בלבד מעיין לרבות כל הכינויים
תלמוד לומר איש כי יקלל אלהיו מכל מקום דברי רבי מאיר וחכמים
אומרים על שם המיוחד במיתה ועל הכינויים באזהרה ופליגא דרבי מיישא
ראמר רבי מיישא יב נח שבידך את השם בכינויים לרבנן חייב מאי טעמא
ראמר קרא וכגר באזרח גר ואזרח הוא דבעינן בנקבו שם אבל עובר כוכבים
אפילו בכינוי ורבי מאיר האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח בסקולה
אבל עובר כוכבים בסיף סלקא דעתך אמינא הואיל ואיתרבו איתרבו קמ"ל
ורבי יצחק נפחא אליבא דרבנן האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח הוא
דבעינן שם בשם אבל עובר כוכבים לא בעינן שם בשם איש איש למה לי
דיברה תורה בלשון בני אדם תנו רבנן שבע מצות נצטוו בני נח
דינין וברכת השם ע"י גילוי עריות ושפיכות דמים וגזל ואבר מן החי
רבי

בכינוי יוס דנין את העדים בכינוי יכה יוסי
את יוסי נגמר הדין לא הורגין בכינוי אלא
מוציאין כל אדם לחוץ שואלין את הגדול
שביניהן ואומר לו אמור מה ששמעת
בפירוש והוא אומר והדיינין עומדין על
רגליהן וקורעין ולא מאחין והשני אומר אף
אני כמוהו והשלישי אומר אף אני כמוהו:
גמ' יתנא עד שיבדך שם בשם מנהני מילי
אמר שמואל ר' ראמר קרא ונוקב שם וגו'
בנקבו שם יומת ממאי דהאי נוקב לישנא
דברוכי הוא דכתיב מה אקב לא קבא אל
ואזהרתיה מהכא אלהים לא תקלל ואימא
מיבדו הוא דכתיב ויקב חור בדלתו
ואזהרתיה מהכא ואבדתם את שמם לא
תעשו: כן לה' אלהיכם בעינא שם בשם
וליכא ואימא דמנח שני שמות אהרדי ובוט
להו ההוא נוקב וחורר ונוקב הוא ואימא
דחייק שם אפומא דסכינא ובוט בה ההוא
חורפא דסכינא הוא דקא בוע אימא פרושי
שמיה הוא דכתיב ויקח משה ואהרן את
האנשים האלה אשר נקבו בשמות ואזהרתיה
מהכא ית ה' אלהיך תירא הלא דבעינא
שם בשם וליכא ועוד הויה ליה אזהרה
עשה ואזהרה עשה לא שמה אזהרה ואיבעית
אימא אמר קרא ויקב ויקלל למימרא
דנוקב קללה הוא ודילמא עד דעבר דתרויהו
לא סלקא דעתך דכתיב הוצא את המקלל
ולא כתיב הוצא את הנוקב והמקלל שמע
מינה חדא היא תנו רבנן איש מה ת"ל איש
איש דלרבות את העובדי כוכבים שמוזהרין
על ברכת השם כישראל ה' ואיני נהרגין
אלא בסיף שכל מיתה האמורה בבני נח
אינה אלא בסיף והא מהכא נפקא מהתם
נפקא דה' או ברכת השם אמר ר' יצחק נפחא לא נצרכא
ואליבא דרבי מאיר דתנא איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו מה תלמוד
לומר והלא כבר נאמר ונוקב שם ה' מות יומת לפי שנאמר ונוקב שם מות
יומת יכול לא יהא חייב אלא על שם המיוחד בלבד מעיין לרבות כל הכינויים
תלמוד לומר איש כי יקלל אלהיו מכל מקום דברי רבי מאיר וחכמים
אומרים על שם המיוחד במיתה ועל הכינויים באזהרה ופליגא דרבי מיישא
ראמר רבי מיישא יב נח שבידך את השם בכינויים לרבנן חייב מאי טעמא
ראמר קרא וכגר באזרח גר ואזרח הוא דבעינן בנקבו שם אבל עובר כוכבים
אפילו בכינוי ורבי מאיר האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח בסקולה
אבל עובר כוכבים בסיף סלקא דעתך אמינא הואיל ואיתרבו איתרבו קמ"ל
ורבי יצחק נפחא אליבא דרבנן האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח הוא
דבעינן שם בשם אבל עובר כוכבים לא בעינן שם בשם איש איש למה לי
דיברה תורה בלשון בני אדם תנו רבנן שבע מצות נצטוו בני נח
דינין וברכת השם ע"י גילוי עריות ושפיכות דמים וגזל ואבר מן החי
רבי

בכינוי יוס דנין את העדים בכינוי יכה יוסי
את יוסי נגמר הדין לא הורגין בכינוי אלא
מוציאין כל אדם לחוץ שואלין את הגדול
שביניהן ואומר לו אמור מה ששמעת
בפירוש והוא אומר והדיינין עומדין על
רגליהן וקורעין ולא מאחין והשני אומר אף
אני כמוהו והשלישי אומר אף אני כמוהו:
גמ' יתנא עד שיבדך שם בשם מנהני מילי
אמר שמואל ר' ראמר קרא ונוקב שם וגו'
בנקבו שם יומת ממאי דהאי נוקב לישנא
דברוכי הוא דכתיב מה אקב לא קבא אל
ואזהרתיה מהכא אלהים לא תקלל ואימא
מיבדו הוא דכתיב ויקב חור בדלתו
ואזהרתיה מהכא ואבדתם את שמם לא
תעשו: כן לה' אלהיכם בעינא שם בשם
וליכא ואימא דמנח שני שמות אהרדי ובוט
להו ההוא נוקב וחורר ונוקב הוא ואימא
דחייק שם אפומא דסכינא ובוט בה ההוא
חורפא דסכינא הוא דקא בוע אימא פרושי
שמיה הוא דכתיב ויקח משה ואהרן את
האנשים האלה אשר נקבו בשמות ואזהרתיה
מהכא ית ה' אלהיך תירא הלא דבעינא
שם בשם וליכא ועוד הויה ליה אזהרה
עשה ואזהרה עשה לא שמה אזהרה ואיבעית
אימא אמר קרא ויקב ויקלל למימרא
דנוקב קללה הוא ודילמא עד דעבר דתרויהו
לא סלקא דעתך דכתיב הוצא את המקלל
ולא כתיב הוצא את הנוקב והמקלל שמע
מינה חדא היא תנו רבנן איש מה ת"ל איש
איש דלרבות את העובדי כוכבים שמוזהרין
על ברכת השם כישראל ה' ואיני נהרגין
אלא בסיף שכל מיתה האמורה בבני נח
אינה אלא בסיף והא מהכא נפקא מהתם
נפקא דה' או ברכת השם אמר ר' יצחק נפחא לא נצרכא
ואליבא דרבי מאיר דתנא איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו מה תלמוד
לומר והלא כבר נאמר ונוקב שם ה' מות יומת לפי שנאמר ונוקב שם מות
יומת יכול לא יהא חייב אלא על שם המיוחד בלבד מעיין לרבות כל הכינויים
תלמוד לומר איש כי יקלל אלהיו מכל מקום דברי רבי מאיר וחכמים
אומרים על שם המיוחד במיתה ועל הכינויים באזהרה ופליגא דרבי מיישא
ראמר רבי מיישא יב נח שבידך את השם בכינויים לרבנן חייב מאי טעמא
ראמר קרא וכגר באזרח גר ואזרח הוא דבעינן בנקבו שם אבל עובר כוכבים
אפילו בכינוי ורבי מאיר האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח בסקולה
אבל עובר כוכבים בסיף סלקא דעתך אמינא הואיל ואיתרבו איתרבו קמ"ל
ורבי יצחק נפחא אליבא דרבנן האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח הוא
דבעינן שם בשם אבל עובר כוכבים לא בעינן שם בשם איש איש למה לי
דיברה תורה בלשון בני אדם תנו רבנן שבע מצות נצטוו בני נח
דינין וברכת השם ע"י גילוי עריות ושפיכות דמים וגזל ואבר מן החי
רבי

בכינוי יוס דנין את העדים בכינוי יכה יוסי
את יוסי נגמר הדין לא הורגין בכינוי אלא
מוציאין כל אדם לחוץ שואלין את הגדול
שביניהן ואומר לו אמור מה ששמעת
בפירוש והוא אומר והדיינין עומדין על
רגליהן וקורעין ולא מאחין והשני אומר אף
אני כמוהו והשלישי אומר אף אני כמוהו:
גמ' יתנא עד שיבדך שם בשם מנהני מילי
אמר שמואל ר' ראמר קרא ונוקב שם וגו'
בנקבו שם יומת ממאי דהאי נוקב לישנא
דברוכי הוא דכתיב מה אקב לא קבא אל
ואזהרתיה מהכא אלהים לא תקלל ואימא
מיבדו הוא דכתיב ויקב חור בדלתו
ואזהרתיה מהכא ואבדתם את שמם לא
תעשו: כן לה' אלהיכם בעינא שם בשם
וליכא ואימא דמנח שני שמות אהרדי ובוט
להו ההוא נוקב וחורר ונוקב הוא ואימא
דחייק שם אפומא דסכינא ובוט בה ההוא
חורפא דסכינא הוא דקא בוע אימא פרושי
שמיה הוא דכתיב ויקח משה ואהרן את
האנשים האלה אשר נקבו בשמות ואזהרתיה
מהכא ית ה' אלהיך תירא הלא דבעינא
שם בשם וליכא ועוד הויה ליה אזהרה
עשה ואזהרה עשה לא שמה אזהרה ואיבעית
אימא אמר קרא ויקב ויקלל למימרא
דנוקב קללה הוא ודילמא עד דעבר דתרויהו
לא סלקא דעתך דכתיב הוצא את המקלל
ולא כתיב הוצא את הנוקב והמקלל שמע
מינה חדא היא תנו רבנן איש מה ת"ל איש
איש דלרבות את העובדי כוכבים שמוזהרין
על ברכת השם כישראל ה' ואיני נהרגין
אלא בסיף שכל מיתה האמורה בבני נח
אינה אלא בסיף והא מהכא נפקא מהתם
נפקא דה' או ברכת השם אמר ר' יצחק נפחא לא נצרכא
ואליבא דרבי מאיר דתנא איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו מה תלמוד
לומר והלא כבר נאמר ונוקב שם ה' מות יומת לפי שנאמר ונוקב שם מות
יומת יכול לא יהא חייב אלא על שם המיוחד בלבד מעיין לרבות כל הכינויים
תלמוד לומר איש כי יקלל אלהיו מכל מקום דברי רבי מאיר וחכמים
אומרים על שם המיוחד במיתה ועל הכינויים באזהרה ופליגא דרבי מיישא
ראמר רבי מיישא יב נח שבידך את השם בכינויים לרבנן חייב מאי טעמא
ראמר קרא וכגר באזרח גר ואזרח הוא דבעינן בנקבו שם אבל עובר כוכבים
אפילו בכינוי ורבי מאיר האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח בסקולה
אבל עובר כוכבים בסיף סלקא דעתך אמינא הואיל ואיתרבו איתרבו קמ"ל
ורבי יצחק נפחא אליבא דרבנן האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח הוא
דבעינן שם בשם אבל עובר כוכבים לא בעינן שם בשם איש איש למה לי
דיברה תורה בלשון בני אדם תנו רבנן שבע מצות נצטוו בני נח
דינין וברכת השם ע"י גילוי עריות ושפיכות דמים וגזל ואבר מן החי
רבי

בכינוי יוס דנין את העדים בכינוי יכה יוסי
את יוסי נגמר הדין לא הורגין בכינוי אלא
מוציאין כל אדם לחוץ שואלין את הגדול
שביניהן ואומר לו אמור מה ששמעת
בפירוש והוא אומר והדיינין עומדין על
רגליהן וקורעין ולא מאחין והשני אומר אף
אני כמוהו והשלישי אומר אף אני כמוהו:
גמ' יתנא עד שיבדך שם בשם מנהני מילי
אמר שמואל ר' ראמר קרא ונוקב שם וגו'
בנקבו שם יומת ממאי דהאי נוקב לישנא
דברוכי הוא דכתיב מה אקב לא קבא אל
ואזהרתיה מהכא אלהים לא תקלל ואימא
מיבדו הוא דכתיב ויקב חור בדלתו
ואזהרתיה מהכא ואבדתם את שמם לא
תעשו: כן לה' אלהיכם בעינא שם בשם
וליכא ואימא דמנח שני שמות אהרדי ובוט
להו ההוא נוקב וחורר ונוקב הוא ואימא
דחייק שם אפומא דסכינא ובוט בה ההוא
חורפא דסכינא הוא דקא בוע אימא פרושי
שמיה הוא דכתיב ויקח משה ואהרן את
האנשים האלה אשר נקבו בשמות ואזהרתיה
מהכא ית ה' אלהיך תירא הלא דבעינא
שם בשם וליכא ועוד הויה ליה אזהרה
עשה ואזהרה עשה לא שמה אזהרה ואיבעית
אימא אמר קרא ויקב ויקלל למימרא
דנוקב קללה הוא ודילמא עד דעבר דתרויהו
לא סלקא דעתך דכתיב הוצא את המקלל
ולא כתיב הוצא את הנוקב והמקלל שמע
מינה חדא היא תנו רבנן איש מה ת"ל איש
איש דלרבות את העובדי כוכבים שמוזהרין
על ברכת השם כישראל ה' ואיני נהרגין
אלא בסיף שכל מיתה האמורה בבני נח
אינה אלא בסיף והא מהכא נפקא מהתם
נפקא דה' או ברכת השם אמר ר' יצחק נפחא לא נצרכא
ואליבא דרבי מאיר דתנא איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו מה תלמוד
לומר והלא כבר נאמר ונוקב שם ה' מות יומת לפי שנאמר ונוקב שם מות
יומת יכול לא יהא חייב אלא על שם המיוחד בלבד מעיין לרבות כל הכינויים
תלמוד לומר איש כי יקלל אלהיו מכל מקום דברי רבי מאיר וחכמים
אומרים על שם המיוחד במיתה ועל הכינויים באזהרה ופליגא דרבי מיישא
ראמר רבי מיישא יב נח שבידך את השם בכינויים לרבנן חייב מאי טעמא
ראמר קרא וכגר באזרח גר ואזרח הוא דבעינן בנקבו שם אבל עובר כוכבים
אפילו בכינוי ורבי מאיר האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח בסקולה
אבל עובר כוכבים בסיף סלקא דעתך אמינא הואיל ואיתרבו איתרבו קמ"ל
ורבי יצחק נפחא אליבא דרבנן האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח הוא
דבעינן שם בשם אבל עובר כוכבים לא בעינן שם בשם איש איש למה לי
דיברה תורה בלשון בני אדם תנו רבנן שבע מצות נצטוו בני נח
דינין וברכת השם ע"י גילוי עריות ושפיכות דמים וגזל ואבר מן החי
רבי

בכינוי יוס דנין את העדים בכינוי יכה יוסי
את יוסי נגמר הדין לא הורגין בכינוי אלא
מוציאין כל אדם לחוץ שואלין את הגדול
שביניהן ואומר לו אמור מה ששמעת
בפירוש והוא אומר והדיינין עומדין על
רגליהן וקורעין ולא מאחין והשני אומר אף
אני כמוהו והשלישי אומר אף אני כמוהו:
גמ' יתנא עד שיבדך שם בשם מנהני מילי
אמר שמואל ר' ראמר קרא ונוקב שם וגו'
בנקבו שם יומת ממאי דהאי נוקב לישנא
דברוכי הוא דכתיב מה אקב לא קבא אל
ואזהרתיה מהכא אלהים לא תקלל ואימא
מיבדו הוא דכתיב ויקב חור בדלתו
ואזהרתיה מהכא ואבדתם את שמם לא
תעשו: כן לה' אלהיכם בעינא שם בשם
וליכא ואימא דמנח שני שמות אהרדי ובוט
להו ההוא נוקב וחורר ונוקב הוא ואימא
דחייק שם אפומא דסכינא ובוט בה ההוא
חורפא דסכינא הוא דקא בוע אימא פרושי
שמיה הוא דכתיב ויקח משה ואהרן את
האנשים האלה אשר נקבו בשמות ואזהרתיה
מהכא ית ה' אלהיך תירא הלא דבעינא
שם בשם וליכא ועוד הויה ליה אזהרה
עשה ואזהרה עשה לא שמה אזהרה ואיבעית
אימא אמר קרא ויקב ויקלל למימרא
דנוקב קללה הוא ודילמא עד דעבר דתרויהו
לא סלקא דעתך דכתיב הוצא את המקלל
ולא כתיב הוצא את הנוקב והמקלל שמע
מינה חדא היא תנו רבנן איש מה ת"ל איש
איש דלרבות את העובדי כוכבים שמוזהרין
על ברכת השם כישראל ה' ואיני נהרגין
אלא בסיף שכל מיתה האמורה בבני נח
אינה אלא בסיף והא מהכא נפקא מהתם
נפקא דה' או ברכת השם אמר ר' יצחק נפחא לא נצרכא
ואליבא דרבי מאיר דתנא איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו מה תלמוד
לומר והלא כבר נאמר ונוקב שם ה' מות יומת לפי שנאמר ונוקב שם מות
יומת יכול לא יהא חייב אלא על שם המיוחד בלבד מעיין לרבות כל הכינויים
תלמוד לומר איש כי יקלל אלהיו מכל מקום דברי רבי מאיר וחכמים
אומרים על שם המיוחד במיתה ועל הכינויים באזהרה ופליגא דרבי מיישא
ראמר רבי מיישא יב נח שבידך את השם בכינויים לרבנן חייב מאי טעמא
ראמר קרא וכגר באזרח גר ואזרח הוא דבעינן בנקבו שם אבל עובר כוכבים
אפילו בכינוי ורבי מאיר האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח בסקולה
אבל עובר כוכבים בסיף סלקא דעתך אמינא הואיל ואיתרבו איתרבו קמ"ל
ורבי יצחק נפחא אליבא דרבנן האי כגר באזרח מאי עביד ליה גר ואזרח הוא
דבעינן שם בשם אבל עובר כוכבים לא בעינן שם בשם איש איש למה לי
דיברה תורה בלשון בני אדם תנו רבנן שבע מצות נצטוו בני נח
דינין וברכת השם ע"י גילוי עריות ושפיכות דמים וגזל ואבר מן החי
רבי

עין משפט
נר מצוה

עו א מיי פ"ב מהלכות
עכ"ר הלכה ט סמג
לאין טו:
עו ב מיי שם ג' יא:
עו ג מיי שם ה' יא:
עו ד מיי פ"ט מהל'
מלכות הלכה א ג
סמג לאין טו:
פ ה מיי שם הלכה יד ופ"י
שם הלכה ה:
פא ו מיי פ"ב מהל'
עכ"ר הלכה ט סמג
לאין טו:
פב ז מיי פ"ט מהלכות
מלכות הלכה ג:
פג ח מיי שם הלכה:

רבינו חננאל

חננאל עד שפירש את השם
תנא עד שבידך שם בשם.
מנא לן אמר שמואל
דאמר קרא ונוקב שם
בנקבו שם. וממאי
דנוקב לישנא דברוכי הוא
בכינוי שנאמר מה אקב
לא קבא אל. ואזהרתיה
אלהים לא תקלל איבעי
תימא מהכא ויקוב בן
האשה הישראלית את
השם ויקלל וכי תימא
דחייק עבד נקב את
השם שנאמר מרדכי הוצא
את המקלל ולא כתיב
הוצא הנוקב והמקלל
בשם עבד הנוקב
הוא המקלל דתרויהו
חדא היא: ירושלמי
חזקוני ויקרא את בניו
וגו'. חני ר' אושעיא
אחד השומע